

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A dr. Kovács László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Csiki Károly ügyvéd által képviselt alperes ellen 8.865.017.Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2010. november 4. napján kelt 20.G.40.090/2008/47. számú ítélete ellen a felperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen az alperesnek 150.000. (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az eljárás alapjául szolgáló tényállás szerint a peres felek 1999-től álltak üzleti kapcsolatban, ennek keretében a felperes épületgépészeti termékeket és szaniter árukat szállított az ezek közvetlen értékesítésével foglalkozó alperesnek.

A felek *1999. május 31-én* „bizományosi” (továbbiakban: bizományi) szerződést kötöttek. Ennek alapján a felperes mint bizományba adó az alperes üzemeltetésének elősegítése céljából kötelezettséget vállalt arra, hogy az általa forgalmazott termékeket bizományosi készletként kihelyezi. Az alperes vállalta, hogy a szállítólevélen lévő termékeket kizárólag a bizományba adó felperestől szerzi be, a készletből eladott árut pedig minden hónap 10-ig lejelenti a felperesnek. Erről a felperes számlát állít ki, amit az alperes 8 napon belül kiegyenlít. A szerződés 3. pontja szerint a felperes által megjelölt időpontban - előzetes egyeztetés alapján - illetve december 31-i fordulónappal az alperes a nála tárolt bizományos készletet köteles volt leltározni, és a leltárt 8 napon belül köteles volt a bizományba adónak megküldeni.

A felperes az áruszállításokat követően a számláit nem a bizományi szerződésben meghatározott módon állította ki. Nem várta meg, amíg a készleten lévő árut az alperes értékesíti, hanem a számlákat már ezt megelőzően, az áru leszállításakor elküldte. Ezt a gyakorlatot az alperes ügyvezetője 2000. március 8-án kifogásolta a felperesnél. A felperes kereskedelmi igazgatója, *"A"* 2000. május 10-i válaszában azt közölte az alperessel, hogy „a számlázási rendszerén nem kíván változtatni. Tudja hogy az alperes az árukészletet nem tudja a számlán megjelölt időpontra értékesíteni. Ahogy a felek a Construma szakkiállításon

már szóban megállapodtak, a felperes addig, amíg a felek között más írásos szerződés nem készül, **a késedelmes fizetés miatt nem számít fel semmilyen összeget.** Ehhez az alperesnek vállalnia kell - és ezt a szakkiállításon megígérte - hogy az eladások után haladéktalanul átutalja a vételárat."

A felperes 2004. március 22. és 2004. április 23. között - 17 alkalommal - összesen 15.351.366,- Ft értékű árut szállított az alperesnek, ezek ellenértékéről a szállításokat követő napokon 17 db számlát állított ki, 8 napos fizetési határidővel, és a számlákat megküldte az alperesnek. Az alperes a számlákat a feltüntetett 8 napos teljesítési határidő alatt nem egyenlítette ki. A számlákban foglalt tőkeösszeget utóbb több részletben - 2006. szeptember 30-a és 2008. április 21-e között - maradéktalanul megfizette a felperesnek.

A felek 2004. április hó 28-án szállítási keretszerződést kötöttek. Ebben a vételár kifizetése körében szabályozták az alperes késedelmes fizetése esetére a késedelmi kamat mértékét is. E szerződés aláírásától kezdve a felek közötti jogviszony ez utóbbi szállítási keretszerződés rendelkezéseinek megfelelően folytatódott. E jogviszony nem volt vitás a felek között, nem képezi jelen eljárás tárgyát.

A felperes 2008. május 9-i levelében - annak mellékleteként egy késedelmi kamatközlő listát megküldve - az általa kiállított 17 db számla késedelmes kiegyenlítésére hivatkozással 8.865.017,- forint késedelmi kamat megfizetésére szólította fel az alperest. Az alperes 2008. május 19-i válaszlevelében, arra hivatkozva, hogy a „felek közötti megállapodás kamatok nélküli tartozás kiegyenlítésére" vonatkozott, a késedelmi kamatigényt visszautasította.

A felperes módosított keresetében 6.518.825,- forint és ennek 2008. április 22. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamata, megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a 2004. március 22. és 2004. április 23. között kiállított 17 db számla ellenértékét az alperes késedelmesen egyenlítette ki, így a késedelemmel érintett időszakra a fenti összegű késedelmi kamatra tartott igényt. Nem vitatta, hogy a felek között 1999. óta üzleti kapcsolat állt fenn, azt sem, hogy korábban bizományi szerződés volt közöttük. Azt állította azonban, hogy a késedelmesen megfizetett számlák alapját képező jogviszony szállítási vagy adásvételi szerződés, nem pedig bizományi szerződés volt, ezért e számlák ellenértékét az alperesnek az azokban feltüntetett teljesítési határidő alatt kellett volna megfizetnie. Azzal érvelt, hogy a felperes kereskedelmi igazgatója által (2000. május 10-i) írt levél nem igazolja, hogy a bizományi szerződés alapján leszállított áru ellenértékét nem a kiállított számlák esedékessége szerinti időpontban lett volna köteles megfizetni az alperes. Utalt arra, hogy a peres felek az írásban megkötött bizományi szerződésben foglaltakat a valóságban nem tartották be. A bizományi szerződéssel szemben az adásvételi szerződés létrejöttét igazolja az a tény is, hogy az áruk leszállítását követően rögtön kiállított számlákat az alperes befogadta. Azt állította, hogy a peres felek a korábbi bizományi szerződést a perbeli szállításokat megelőzően közös megegyezéssel megszüntették (16/F/5).

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy - a kereset alapjául szolgáló időszakban - a felperesnek érvényben lévő bizományi szerződés szerint kellett volna számláznia, de azokat nem eszerint állította ki. Erre kifejezetten felhívta a

felperes figyelmét, ennek eredményeként a felperes volt kereskedelmi igazgatója a 2000. május 10-én kelt levélben - a korábbi megállapodásnak megfelelően - arról biztosította az alperest, hogy a felperes ugyan a számlázási rendszerén nem tud változtatni, de a bizományi szerződés időtartama alatti esetleges késedelmes fizetés miatt semmilyen követeléssel nem lép fel. A perbeli időszakban a felek közötti jogviszonyt a bizományi szerződés tartalma alapján kell megítélni. Ez alapján az alperes a teljesítésével késedelembe nem esett, így a felperest késedelmi kamat sem illeti meg. Állította, hogy a bizományi szerződés megszűntére vonatkozó 16/F/5. alatti okirat ún. technikai hamisítással készült.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 748.500,- forint perköltséget. **Határozatának indokolásában megállapította,** hogy az 1999. május 31-én bizományi szerződésben a felperes nagykereskedőként vállalta, hogy az alperes üzletmenetének elősegítése céljából az általa forgalmazott termékeket bizományi készletként kihelyezi. E szerződésben a felek szabályozták a bizományi szerződés szerint a közöttük lévő elszámolás módját is. A felek a bizományi szerződés rendelkezéseitől annyiban eltértek, hogy a felperes a leszállított áruk ellenértékét nem az alperes által történt értékesítést követő lejelentés után számlázta ki, hanem a számlákat az áruk leszállítása után, az alperesi értékesítés menetétől függetlenül rögtön kiállította, amelyet az alperes kifogásolt. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként - különös figyelemmel a felperes kereskedelmi igazgatójának 2000. május 10-én kelt levelére, és tanúvallomására is - megállapította, hogy a peres felek abban állapodtak meg, hogy az alperes esetleges késedelmes fizetése miatti szankciótól a felperes eltekintett. E megállapodásnak nem volt „időkerete”, az a bizományi szerződés teljes időtartamára vonatkozott. Nem találta alaposnak azt a felperesi érvelését, hogy a bizományi szerződés hatályba léte alatt is csak egy korábbi időszakra vonatkozott a felek azon megállapodása, hogy a felperes nem érvényesít késedelmi kamatot. A felek közötti bizományi szerződés megszüntetésére nem került sor a perbeli számlák kibocsátásáig, 2004. április 28-ig hatályban volt. Ekkor a peres felek szállítási keretszerződést kötöttek, amely kizárólag a jövőre nézve szabályozta a jogviszonyukat. Márpedig a felperesi késedelmi kamatkövetelés a szállítási keretszerződést megelőző időszakra esik. A felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta bizonyítani, hogy a felek az 1999. május 31-én kelt bizományi szerződésben foglaltak teljesítése során eltértek volna az alperes 2000. március 8-án kelt faxára a felperes kereskedelmi igazgatója által 2000. május 10-i levélben foglaltaktól. Így nem lehetett megállapítani, hogy az alperesnek a szállításokat követően kiállított felperesi számlákban meghatározott teljesítési határidőben kellett volna azok ellenértékét kiegyenlíteni. Mivel pedig a felek közötti bizományi szerződésben megállapított teljesítési határidőben az alperes az értékesített áruk ellenértékét kiegyenlítette, a teljesítéssel a Ptk.298.§. a./ pontja szerint késedelembe nem esett, a felperes késedelmi kamatkövetelése alaptalan.

Az elsőfokú ítélettel ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával az alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül, a Pp.206.§-ában foglaltakkal ellentétesen mérlegelte. Nem vitatta, hogy a felek között 1999. május 31-én bizományi szerződés jött létre. Azt állította, hogy a felek közötti jogviszony ténylegesen nem

a bizományi szerződés tartalma szerint zajlott. A felek közötti, 1999. óta fennálló gazdasági kapcsolat tartalma szerint - egy rövid időszakot leszámítva - adásvétel volt. Az alperes a leszállított termékeket a szállítólevélen átvette és az azok alapján kiállított számlákat kifogás nélkül befogadta. Az alperesi könyvelésben az átvett termékek nem bizományosi áruként voltak nyilvántartva. Mindezek azt igazolják, hogy a fennálló bizományi szerződés ellenére az áruk értékesítése ténylegesen adás-vétel formájában történt. Amennyiben mégis bizományi értékesítés történt volna, úgy ebben az esetben is köteles lett volna az alperes az általa befogadott számlákban feltüntetett határidőben megfizetni azok ellenértékét. A késedelmi kamatigény szempontjából ugyanis annak van jelentősége, hogy a befogadott és lekönyvelt számlákban milyen határidő szerepelt. A perbeli számlákat az alperes több éves késedelemmel fizette meg. Álláspontja szerint alaptalanul hivatkozik az alperes arra is, hogy a felek kamatmentes fizetésben állapodtak meg. Az "A" által írt levél, és tanúvallomása bizonyító ereje kétséges, nem igazolja, hogy a felperes „kamatmentes késedelmet” engedélyezett volna az alperesnek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében annak helyes indokai alapján. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során előterjesztett nyilatkozatait.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a perben beszerzett bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206.§-ban foglalt elveknek megfelelően értékelte, a kereseti kérelem és ellenkérelem kereteire tekintettel a tényállást kellő mértékben feltárta, és abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is helytálló.

A fellebbezés kapcsán az ítélet tábla az alábbiakat tartja szükségesnek kiemelni:

Az alperes a perben okirattal igazolta, hogy a peres felek 1999. május 31-én tartalma szerint bizományi szerződést kötöttek. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy e szerződés megszüntetésére a perbeli időszakban nem került sor. Így ez a szerződés irányadó a peres felek jogviszonyára, az e szerződés szerint a feleket illető jogok, és őket terhelő kötelezettségek szerint kell a jogvitát elbírálni. A felperes azt állította, hogy a bizományi szerződés csak rövid időre szabályozta a felek jogviszonyát, és csupán pár termékekre vonatkozott, a felek között adásvételi (szállítási) szerződés jött létre. Az alperesnek a leszállított áruk ellenértékét a számlákban feltüntetett időpontok szerint kellett kiegyenlíteni.

Az okirattal szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a perbeli időszakban a felek között nem bizományi, hanem adásvételi (vagy szállítási) szerződés jött létre (Pp.164.§.), illetőleg a perbeli számlákat az alperes az azokban feltüntetett teljesítési határidő alatt volt köteles kiegyenlíteni.

A szerződés létrejöttéhez és módosításához a szerződő felek kölcsönös, egybehangzó akaratnyilvánítása szükséges. (Ptk.205.§. (1) bekezdés)

Az a tény, hogy a felperes a bizományi szerződés rendelkezéseitől eltérve, egyoldalúan 8 napos fizetési határidővel állította ki a számláit, önmagában nem bizonyítja a felek közötti bizományi szerződés megszűnését, tartalmának módosítását, vagy a felek közötti újabb tartalmú szerződés létrejöttét. Nincs jelentősége annak sem, hogy a perbeli számlákat az alperes „befogadta”.

Nem igazolja a késedelmi kamatfizetés jogszerűségét az sem, hogy a peres felek könyvelésében a per tárgyát képező termékek hogyan voltak nyilvántartva. Önmagában a számla lekönyvelése ugyanis nem helyettesíti a felek közötti megállapodást.

Rámutat az ítélet tábla arra is, hogy a felperes tévesen és iratellenesen hivatkozik arra, hogy az írásbeli bizományi szerződéstől eltérő „számlázási rendet” az alperes ne kifogásolta volna.

A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint ezt az alperes 2000. március 8-án kifejezetten kifogásolta a felperesnél, és erre válaszolt a felperes kereskedelmi igazgatója 2000. május 10-én. Ebben lényegében tisztázták a felek, hogy jogviszonyuk nem módosul a jövőre nézve mindaddig, amíg újabb írásos szerződést nem kötnek. Ez azt jelentette, hogy az alperest továbbra is csak a bizományi szerződés rendelkezései szerint terhelte fizetési kötelezettség, függetlenül attól, hogy a felperes a saját számláit milyen teljesítési határidővel állította ki. A perbeli jogvita alapját képező szállítások idején a korábbi bizományi szerződés nem szűnt meg. A perben becsatolt 16/F/5. szám alatti, 2001. december 31-i keltezésű, „bizományosi szerződésfelbontásról” szóló okiratról a perben nem vitatott 27. sorszámú igazságügyi okmányszakértői vélemény megállapította, hogy hamisított.

A felperes azt is állította, hogy a 2000. május 10-i nyilatkozatot aláíró "A" ilyen jognyilatkozat-tételre nem volt jogosult.

A peradatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes képviselőjében nyilatkozatot tevő "A" a nyilatkozat aláírása idején a felperes kereskedelmi igazgatója volt. A felperes képviselőjében az 1999. május 31-i bizományi szerződést ő írta alá. E szerződés aláírásakor, mind pedig a 2000. május 10-i levélen használta a felperes bélyegzőjét. Ezért az alperes alapos okkal következtetett arra, hogy a levélváltások során a felperes kereskedelmi igazgatója a felperes képviselőjében tett jognyilatkozatot.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy a felperes a Pp.164.§. (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, az általa állított szerződési tartalmat nem tudta bizonyítani, a bizonyítatlanság következménye őt terheli.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem köteles késedelmi kamatot fizetni a felperesnek a konkrét számlákban feltüntetett fizetési határidő elmulasztása miatt. Az alperes a felek jogviszonyára irányadó bizományi szerződés szerinti teljesítési határidőben az áruk ellenértékét kiegyenlítette, így késedelembe nem esett, késedelmi kamattal nem tartozik.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes nem tett tényállítást és nem is igazolta, hogy az általa leszállított árukat az alperes pontosan mikor értékesítette, ezekhez képest mikor teljesítette a bizományi szerződés szerint őt terhelő fizetési kötelezettségét, a terhére fizetési késedelem megállapítható-e vagy sem. Így az alperest a bizományi szerződés alapján sem lehetett késedelmi kamatfizetésre kötelezni.

A felperes a másodfokú eljárásban azt állította, hogy "A" nem tekinthető érdektelennek, cége rendszeres üzleti kapcsolatban van az alperessel. Ennek igazolására kérte a ... Vas Megyei Igazgatóságának a megkeresését és a "B" Kft-vel szemben folytatott büntetőiratok beszerzését. Az ítéltábla a fenti bizonyítási indítványt mint szükségtelent elutasította.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezés folytán szükségessé vált indokolás kiegészítésével - a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárásban is peresztes felperes a Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült saját, valamint az alperes perköltségét. Az alperes jogi képviselőjének munkadíját az ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2), (3), (5) és (6) bekezdései alapján - a per egyéb adataira figyelemmel - a kifejtett ügyvédi munka mérlegelésével és a pertárgyérték alapulvételével bruttó 150.000.- forintban állapította meg.

G y ő r , 2011. szeptember 14.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: